

Č. j. KRPK-16811/ČJ-2015-1900KR

Karlovy Vary 21. září 2015

Počet listů: 3

Přílohy: 0/0

Mgr. Anna Šabatová, Ph.D.

Veřejná ochránkyně práv

Údolní 39

602 00 Brno

Zpráva o šetření ve věci pana P. T. vyjádření

Ke sp. zn.: 1214/2015/VOP/IK

Vážená paní doktoro,

Vaším dopisem ze dne 4. září 2015 mě informujete o závěrech Vašeho šetření, které jste provedla na podkladě podnětu pana P. T., bytem
(dále jen „stěžovatel“), který nesouhlasil s postupem Policie České republiky, Obvodního oddělení policie Sokolov město, při vykázání jeho osoby podle ust. § 44 a násl. zákona o Policii České republiky¹, k němuž došlo dne 18. 1. 2015 a dále se zajištěním podle ust. § 26 odst. 1, písm. f) zákona o Policii České republiky.

Předně uvádím, že již ve svém dopise, který jsem Vám adresoval dne 20. dubna 2015, jsem sdělil, že postup mnou podřízených policistů týkající se vykázání a zajištění osoby stěžovatele přezkoumal můj kontrolní orgán, přičemž dospěl k závěru, že při aplikaci zákonných ustanovení dle §§ 44 a násl. a 26 odst. 1, písm. f) zákona o Policii České republiky nedošlo k porušení zákona. Nicméně na Vaši žádost o vyjádření k výsledkům Vašeho šetření mohu uvést následující skutečnosti.

Hlavním smyslem vykázání je jeho preventivní charakter, tj. krátkodobě zabránit pokračování domácího násilí anebo domácímu násilí předejít. Jde o zásah do práva k domu a bytu, jehož smyslem je oddělit od sebe osobu, jež se dopouští útoků v rámci tzv. domácího násilí, a osobu tímto jednáním ohroženou. Základní hypotézou, tj. možnosti provedení vykázání je zjištění skutečností, ze kterých lze důvodně usuzovat, že ohrožené osobě hrozí nebezpečí ze strany osoby násilné, která se vůči ní dopustí nebezpečného

¹ Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů

útoku proti životu, zdraví nebo svobodě. Jednání je déletrvajícím s prvky eskalace a neměnného postavení rolí. Vymezení podmínek vykázaní podle ustanovení § 44 zákona o Policii České republiky může být někdy mylně ztotožňováno a zároveň podmiňováno, splněním všech podmínek vyžadovaných k naplnění skutkové podstaty trestného činu týrání osoby žijící ve společném obydlí, popisovaném při výkladu ustanovení § 199 trestního zákoníku. Zde se vyžadují určité prvky dlouhodobosti, opakovanosti a jednostrannosti, které však ohrožená osoba pociťuje jako těžké příkoří. Pro případy vykázaní však právní řád nevylučuje násilnou osobu vykázat i pro ojedinělý vážný incident vůči ohrožené osobě². V našem konkrétním případě se domnívám, že všechny výše uvedené podmínky pro vykázaní byly splněny. S ohledem na konkrétní okolnosti posuzovaného případu rovněž nevidím pochybení v tom, že nebylo provedeno dostatečně obšírné šetření k potvrzení či vyvrácení tvrzení ohrožené osoby. Ohrožená osoba jednání ze strany násilné osoby opakovaně (nejprve na linku 158, pak v místě jejího trvalého pobytu a naposledy pak při své výpovědi na obvodním oddělení policie) popsala naprosto shodně. Byla z toho velmi rozrušena a v neposlední řadě nelze odhlédnout od toho, že takové oznámení učinila vůči svému synovi. Stejně tak vyhodnocením souboru otázek SARA DN bylo potvrzeno, že nejde o jednorázový akt, ale naopak že intenzita útoků je čtenější a útoky jsou agresivnější.

Policejní orgán přistoupil k provedení vykázaní stěžovatele v jeho nepřítomnosti, neboť tento se v době řešení incidentu nenacházel v místě bydliště ohrožené osoby a byl t. č. na neznámém místě pravděpodobně někde v . Faktické provedení vykázaní v nepřítomnosti násilné osoby a povědomí o něm z její strany má význam toliko pro případné posouzení jejího deliktního jednání (zda vykázaná osoba vědomě vykázaní maří apod.) Nicméně jakmile se vykázaná osoba dostane do prvního kontaktu s policií, tak má být informována o vykázaní a především poučena o právech a povinnostech souvisejících s vykázaním³. I v tomto případě se domnívám, že nebyl porušen zákon, když došlo k vykázaní stěžovatele v jeho nepřítomnosti. Připouštím, že o možnosti převzetí všech potřebných listin souvisejících s vykázaním a převzetí klíčů od bytu ohrožené osoby měl policista, který přišel do kontaktu se stěžovatelem jako první, stěžovatele vyrozumět a pokud si je nechtěl převzít osobně, pak mu měl sdělit, do kdy a kde si je může vyzvednout. Nicméně policista se rozhodl osobu stěžovatele zajistit a to především z důvodů, o nichž se zmiňuji níže a při té příležitosti mu předal všechny listiny související s vykázaním.

Do jisté míry mohu souhlasit s Vaším názorem stran nevrácení klíčů stěžovateli. Nicméně tato problematika, jak i Vy sama uvádíte, není řešena zákonem ani příslušnými normativními akty řízení. Můžeme tedy při jejím řešení max. analogicky přihlídnout k jiným ustanovením zákonných norem, kupř. k ust. § 34 odst. 5 zákona o Policii České republiky. Proto s tímto problémem seznámím své podřízené policisty a doporučím jim navracet klíče násilných osob právě jim, případně tomu, o jehož právu na tuto věc není pochyb.

V poslední řadě se domnívám, že i zajištění stěžovatele podle ust. § 26 odst. 1, písm. f) zákona o Policii České republiky proběhlo v souladu se zákonem. Zajištění osoby je tradičním institutem policejního práva. Jde o krátkodobé policejní, administrativní omezení osobní svobody v případech, kdy není osoba omezena na svobodě podle jiného

² Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, komentář I. vydání, nakl. BECK, 2009, s. 179-183

³ Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, komentář I. vydání, nakl. BECK, 2009, s. 179-183

zvláštního zákona. Zajištění má pořádkový charakter, jehož cílem je zamezit jednání, kterým je porušován veřejný pořádek a bezpečnost, popř. umožnit zajištění důkazů pro další opatření, např. řízení o přestupku⁴. Institut zajištění je možné využít i v případech, kdy existuje podezření ze spáchání přestupku a z konkrétních okolností vyplývá, že se osoba pravděpodobně dopustí dalšího protiprávního jednání. V daném případě policista, který provedl zajištění stěžovatele, dospěl důvodně k závěru, že násilná osoba upustila od protiprávního jednání jen proto, že byl incident oznámen policii a ta se dostavila na místo. Hlavním důvodem zajištění stěžovatele bylo tedy zamezení jeho dalšího možného protiprávního jednání a nikoliv jen pouze administrativní dokončení úkonů týkající se vykazání. Pokud tedy přihlídnu k tomu, že osoba byla důvodně zajištěna, pak nemohu zpochybnit její umístění do policejní cely. Celkově doba zajištění u stěžovatele trvala nejdelší nutnou dobu. Zajištění osoby, kterou policista vykazuje, není vyloučené, jsou-li splněny podmínky tohoto omezení na svobodě dle ust. § 26 odst. 1 písm. f) zákona o Policii České republiky⁵, zejména lze-li důvodně předpokládat pokračování jejího protiprávního jednání, k čemuž také v tomto případě došlo.

Paní doktorko, jelikož respektuji Vaše názory, které jste vyslovila ve své zprávě, seznámím s ní své podřízené policisty a to prostřednictvím metodického pracoviště našeho krajského ředitelství policie, které má uvedenou oblast ve své gesci, tak abych do budoucna předešel vzniku možných pochybení.

S pozdravem

plk. Mgr. Oldřich Tomášek
ředitel

⁴ Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, komentář I. vydání, nakl. BECK, 2009, s. 130-137

⁵ Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, komentář I. vydání, nakl. BECK, 2009, s. 179-183

Sokolovská 108/A
360 05 Karlovy Vary

Tel.: +420 974 361 220
Fax: +420 353 540 656

Ee-mail: szk.sekr.nam.kv@pcr.cz

